

Nové podmínky nitrátové směrnice od 1. července 2020

Dne 1. 7. 2020 nabyla účinnosti nové podmínky nitrátové směrnice v ČR, které jsou legislativně ukotveny **v nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu** (změny přináší **novela pod č. 277/2020 Sb.**). Nově je upraveno vymezení zranitelných oblastí (ZOD) i nastavení pravidel hospodaření v těchto oblastech (5. akční program na období 2020–2024).

Další informace, včetně platného znění nařízení vlády č. 262/2012 Sb. naleznete na www.nitrat.cz.

Promítnutí nových zranitelných oblastí a podmínek 5. akčního programu do registru LPIS se v současné době připravuje a lze ho očekávat do konce září. Avšak nastavení klimatických regionů, aplikačních pásem a výnosových hladin zůstává na DPB stejné, mění se jen datumy, dávky a limity.

Zranitelné oblasti, v nichž se nacházejí vody znečištěné dusičnanem, zabírají 1,8 milionu hektarů, tedy více než polovinu využívané zemědělské půdy v České republice. Jejich vymezení i revize vychází z výsledků vývoje obsahů dusičnanů ve vodách. Od 1. 7. 2020 bylo do zranitelných oblastí přidáno 60 katastrálních území a naopak 45 jich bylo vyřazeno. Jejich seznamy naleznete v příloze.

Nejprve tedy doporučujeme zkontolovat, zda se změny zranitelných oblastí netýkají i Vašeho zemědělského závodu. Na dílech půdních bloků (DPB) v nově zařazených katastrálních územích se od 1. 7. musí dodržovat pravidla akčního programu. Naopak, pokud se některé DPB nacházejí v katastrálních územích ze ZOD vyřazených, opatření akčního programu se již dodržovat nemusí. Ale doporučujeme tato pravidla dodržovat i dále, vzhledem k nové povinnosti bilancování dusíku. Bilance se totiž počítá na úrovni celého závodu, bez ohledu na to, jakou částí výměry se nachází v ZOD.

U některých DPB, přes které vede hranice katastrálních území v ZOD a mimo ZOD může dojít ke změně zařazení do zranitelných oblastí. Mění se totiž kritérium pro jejich zařazení. Místo převažující výměry o zařazení nyní rozhoduje část výměry větší než 2 ha ve zranitelné oblasti. Na toto základní zařazení DPB do ZOD pak již nemá žádný vliv účelové dělení DPB na části s různými plodinami.

Hlavní úpravy akčního programu, seřazené z hlediska postupu zemědělských prací:

- Hnojení k meziplodině je možné nejpozději 2 týdny před zapravením na zelené hnojení.
- Hnojení na podporu rozkladu slámy – nově je možné až do začátku zákazu hnojení a jen při ponechání veškeré slámy. Po hnojení ke slámě lze ještě využít k řepce nově až 30 kg N/ha.
- Úprava použití inhibitorů nitrifikace (povinnost jen ve III. aplikačním pásmu, s dávkovacím zařízením pro zamíchání; 14 dní před začátkem období zákazu hnojení již lze i bez inhibitorů).
- Posun začátku období zákazu hnojení u klimatických regionů (KR) 6 a 7, na úroveň KR 0–5.
- Možnost hnojení až 14 dní po začátku období zákazu hnojení – výjimka umožňuje za příznivých podmínek (prům. teploty vzduchu nad 5 °C) dokončit aplikaci kejdy či digestátu.
- Možnost používání hnojiv v dávce do 5 kg N/ha k ozimým plodinám i v době zákazu hnojení.
- Možnost o 14 dní dřívějšího předjarního hnojení u všech ozimů (pův. jen u řepky a pšenice).
- Zvýšení jednorázové dávky dusíku na deficitních a svažitých (nad 7°) pozemcích s TTP.

Z hlediska limitů hnojení jsou důležité zejména následující změny:

- Zvýšení výnosů a limitů přívodu N u některých plodin. Zařazení řepky do výnosových hladin.
- Zápočet využitelného dusíku z rostlinných zbytků luskovin a jetelovin do limitu přívodu N.
- Zavedení povinnosti bilancování dusíku za hospodářský rok v rámci zemědělského závodu.

Nově je zavedena bilance dusíku na úrovni zemědělského závodu a definice hospodářského roku. Z hlediska osevních sledů je významný nový požadavek na pěstování kukuřice ve III. aplikačním pásmu nejvýše dvakrát po sobě. Na složišti hnoje byla nově nastavena max. šířka hromady na 20 m. Podrobný přehled změn v akčním programu je uveden v příloze.